

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
we Wrocławiu z dnia 19 września 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań
ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika PLH020076**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Źródła Pijawnika (PLH020076) został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Źródła Pijawnika (PLH020076) (Dz. U. z 2021 r. poz. 2108) w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej: siedlisk przyrodniczych, tj.:

- 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylian alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)
- 6179 modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*
- 6177 modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*,

Projekt planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Źródła Pijawnika (PLH020076) (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ww. ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

W przypadku tego Obszaru nie zachodzą przesłanki wynikające z art. 28 ust. 11 ww. ustawy o ochronie przyrody, wobec czego plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy plan zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające

z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii, entomologii i teriologii (w celu weryfikacji i oceny statusu/rangi jednego gatunku - wydry *Lutra lutra*, wykazanej w ubiegłych latach na terenie obszaru i wpisanej wcześniej z oceną D). W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze.

W przypadku siedlisk przyrodniczych spośród ww. przedmiotów ochrony ekspert nie potwierdził obecności siedlisk 3130, 3260, 6430 i 7140. Ponadto stwierdzono występowanie siedliska przyrodniczego 7230. Dla pozostałych typów siedlisk przyrodniczych zweryfikowano ich dotychczas wskazywane lokalizacje oraz określono szczegółową lokalizację i przebieg granic płatów tych typów siedlisk.

W odniesieniu do zwierząt nie potwierdzono obecności 1355 wydry, natomiast w stosunku do 1065 przeplatki aurinii, która w SDF miała nadaną kat. D, uznano, że winna stanowić przedmiot ochrony tego obszaru.

Powyższe ustalenia były podstawą do złożenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosku o wprowadzenie zmian w SDF Obszaru (pismo znak WPN.630.26.2024.BP z dnia 17 czerwca 2024 r.). Proponowane zmiany w zakresie usunięcia z listy przedmiotów ochrony siedlisk 6430 i 7140 oraz uznania za przedmioty ochrony siedliska 7230 i gatunku 1065 zostały zaakceptowane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, odrzucono natomiast wniosek w zakresie usunięcia z listy przedmiotów ochrony obszaru siedlisk 3130 i 3260 (pismo znak DZP- WO.630.2.212.2024.IW z dnia 2 kwietnia 2025 r.). Usunięcie z przedmiotów ochrony siedlisk 6430 i 7140 oczekuje na akceptację Komisji Europejskiej.

W toku opracowywania przedmiotowego planu zadań ochronnych przeprowadzono pełne rozpoznanie stanu ochrony przedmiotów ochrony, wykonano niezbędne ekspertyzy przyrodnicze na terenie całego obszaru Natura 2000 w taki sposób, aby powstały dokument planistyczny był kompletny, miał wysoką jakość merytoryczną i zawierał wszystkie niezbędne informacje, w tym w szczególności ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony oraz działania z zakresu ochrony czynnej. Jednakże pomimo tego zachodzi konieczność weryfikacji występowania siedlisk 3130 i 3260 w obszarze.

Za główne zagrożenie dla siedlisk: 6410 i 6510 oraz gatunków motyli: 6177 modraszek telejus i 6179 modraszek nausitous uznano brak właściwego użytkowania części płatów siedlisk i siedlisk gatunków, tj. ekstensywnej gospodarki kośnej, pastwiskowej albo kośno-pastwiskowej, co skutkuje niekorzystnymi zmianami w obrębie płatów siedlisk i siedlisk gatunków (wkraczanie ekspansywnych bylin gatunków niezwiązanych z siedliskiem, gatunków inwazyjnych oraz młodego pokolenia drzew i krzewów). Ponadto w przypadku gatunków motyli wskazano na zagrożenie wynikające z niewłaściwego terminu koszenia łąk stanowiących siedliska gatunków oraz pozostawiania w ich obrębie skoszonej biomasy.

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, zgodnie z metodyką GIOŚ.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu poprawę stanu zachowania siedlisk przyrodniczych 6410, 6510 oraz poprawę stanu zachowania gatunków 6179 i 6177.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk i siedlisk gatunków. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne (Uchwała Nr 693/L/2002 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 14 maja 2002 r. - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedli mieszkaniowych w jednostce „CZARNE”, Uchwała nr 245.XXXIV.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jelenia Góra) nie zawierają wskazań, które mogłyby wpływać negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru, nie było konieczność zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

Z uwagi na ogłoszony stan epidemii Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu zrezygnowała z przeprowadzenia I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika (PLH020076) w formie tradycyjnej.

Materiały przygotowane na I spotkanie ZLW zostały udostępnione w serwisie internetowym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu od dnia 9 września 2020 r. pod adresem: <http://wroclaw.rdos.gov.pl/plan-zadan-ochronnych-dla-obszaru-natura-2000-zrodla-pijawnika-plh020076>.

Dodatkowo poinformowano, że zgłoszenia udziału w pracach Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika (PLH020076) można dokonać w dowolnym momencie – wypełniając załączoną zgodę na przetwarzanie danych osobowych i przesyłając zgłoszenie do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Do udziału w pracach ZLW obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika (PLH020076) zgłosili się przedstawiciele Nadleśnictwa Śnieżka, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we Wrocławiu oraz osoby prywatne.

Drugie spotkanie odbyło się w dniu 28 października 2021 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Mysłakowicach. W spotkaniu wzięli przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, gminy Mysłakowice oraz firmy LEM Invest Sp. z o.o., a także wykonawcy ekspertyzy siedliskowej oraz entomologicznej. Celem spotkania było zapoznanie zainteresowanych stron

z wynikami ekspertyz siedliskowej i entomologicznej przeprowadzonej w obszarze Natura 2000 Źródła Pijawnika. W trakcie prezentacji omówiono została m.in. ocena stanu ochrony oraz potencjalne i istniejące zagrożenia dla ww. siedlisk przyrodniczych oraz gatunków motyli oraz zaproponowano działania ochronnego dla tych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika. Ponadto przedstawiciel firmy LEM Invest SP. z o.o. przedstawił wyniki własnych przeprowadzonych badań wykonanych na potrzeby planowanej inwestycji oraz koncepcje zagospodarowania terenu.

Następnie uczestnicy spotkania wzięli udział w wizji terenowej w granicach obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika (PLH020076), w miejscu, gdzie ww. firma planuje swoją ewentualną inwestycję.

Na potrzeby roboczych konsultacji zapisów projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Źródła Pijawnika (PLH020076) drogą elektroniczną w dniu 24 lipca 2025 r. zwrócono się do członków ZLW o ewentualne uwagi do projektu PZO.

W dniu 23 lipca 2025 r. projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania

Obwieszczeniem z dnia 31 lipca 2025 r. znak WPN.6320.6.2.2025.MŁ.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 5 sierpnia 2025 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza) w dniu 5 sierpnia 2025 r. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń:

1. Urzędu Gminy Mysłakowice – od dnia 5 sierpnia 2025 r. do dnia 26 sierpnia 2025 r.
2. Urzędu Miasta Jelenia Góra – od dnia 1 sierpnia 2025 r. do dnia 27 sierpnia 2025 r.
3. Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze – od dnia 5 sierpnia 2025 r. do dnia 25 sierpnia 2025 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Na etapie udziału społeczeństwa wpłynęły uwagi od Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (pismo znak DZP-WP.6320.41.2025.JT z dnia 20 sierpnia 2025 r.):

1. Uwaga dotyczyła załącznika nr 4 *Cele działań ochronnych*: wskazano, iż brak jest nazw kolumn w tabeli. Uwaga została uwzględniona i uzupełniono braki.
2. Kolejna uwaga dotycząca załącznika nr 4 odnosiła się do potrzeby przeanalizowania możliwości poprawy ogólnej oceny stanu siedliska łąkowego 6510 – z poziomu U1 na FV. Zwrócono uwagę, że ocena wskaźnika „obce gatunki inwazyjne” została ustalona na poziomie U1. W opinii RDOŚ we Wrocławiu, mimo oceny ww. wskaźnika na U1 możliwa jest poprawa ogólnej oceny siedliska do poziomu FV, ponieważ wskazany wskaźnik nie należy

do wskaźników kardynalnych. Dla wskaźników kardynalnych cele działań ochronnych zakładają utrzymanie oceny FV lub dążenie do poprawy do oceny FV. W związku z tym, niższa ocena wskaźnika nieprzynależącego do grupy kardynalnych nie musi przesądzać o ogólnej ocenie siedliska.

3. Uwaga do załącznika nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania* dotyczyła braku wskazania podmiotu odpowiedzialnego za monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych gatunków modraszków: 6177 i 6179. Uwaga została uwzględniona i uzupełniono braki poprzez wskazanie, iż organ sprawujący nadzór nad obszarem jest podmiotem odpowiedzialnym za monitoring.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem znak PNK-P.054.568.2025.BW z dnia 11 września 2025 r.